

JÄTTESTORA DANSARE

Från det löjliga till det sublima

En mycket speciell dansgrupp, Danza Voluminosa, har börjat dra till sig internationell uppmärksamhet. Vi skrev om den för ett par år sedan (Kuba 2.05) och nu har de uppmärksammats i New York Times, i en lång artikel av James C. McKinley (<http://www.nytimes.com/2007/07/30/world/americas/30havana.html>). USAs National Public Radio har också haft ett långt reportage. Vi refererar båda.

Prima Ballerinan väger 130 kg och när hon gracilt rör sig över golvet ger hon scennärvaron ny mening. Hennes kropp är en rituell hyllning till vikten, den förkrossande sanningen om tyngdkraften.

- Jag har alltid tyckt om att dansa, säger Mailín Daza. Jag ville dansa klassisk ballett, men mamma sa att tjocka flickor inte kunde dansa. Jag drömde om att vara ballerina. Med den här gruppen känner jag att jag är det.

Grundat för ett tiotal år sedan av Juan Miguel Mas, har danskompaniet för överviktiga blivit ett kulturfenomen på Kuba. Det bryter mot stereotyperna, omdefinierar estetiken och stärker självkänslan hos storväxta människor. Även om gruppen inte är den första av detta slag, så kom populariteten som en överraskning i ett land känt för muskulösa smidiga dansare i alla genrer från klassisk balett till salsa.

Juan Miguel Mas, en 135 kg tung koreograf och dansare som rör sig som en blöt katt, medger att han ibland använder lyteskomik för att fånga publiken. Gruppen är känd för sin parodi på "Svansjön" och ger sig in i skratframkallande klicheér som cancan. Men när skratten lägger sig, kan de framföra koreografier som fördjupar sig i universella teman som kärlek, död och erotisk längtan.

- Publiken glömmer skämtet och börjar känna dansen, säger 41-åriga Mas som också arbetar med teman om fördomar och den psykiska anspänning som övervikt medför.

En av gruppens senaste succéer, "Söta Död", handlar om en kvinna som blivit förskjuten från familjen och försöker äta ihjäl sig på godis. Stycket har surrealistiska inslag, som när dansarna använder sina kroppar som möbler. Ett annat stycke "Kuslig middag" utforskar ätstörningar. Det handlar inte om att skönmåla eller helgonförklara övervikt. Snarare handlar det om att ge stora människor en chans att uttrycka sig genom dans, en chans de sedan barndomen förnekats i de flesta dansklasser.

- Även om vi är överviktiga och dansar så är vi emot övervikt, förklarar Mas: Vi försöker hela tiden gå ner i vikt.

Och någonting märkligt händer när gruppen antrar sce-

nen. Klassisk och modern dans ger ofta intrycket att människor flyger, befriade från marken. Normalt är kvinnliga dansare som nymfer, männen som grekiska statyer. De svingar, snurrar, hoppar och sträcker sig mot himlen. Danza Voluminosa förmedlar någonting mer jordnära. Tjocka människor rör sig annorlunda. Dansarnas rörelser är ofta långsammare. De föredrar svängande rörelser i pendlande bågar och vågliknande rörelser som ser ut att fortplanta sig genom deras kroppar. De verkar gripa tag i golvet, hellre än att överge det, håller en låg tyngdpunkt, men när deras dans blir upphetsad dansar deras vikt vilt över scenen.

För dansarna har detta förändrat deras liv. Dansen har lärt dem att om inte älska, i alla fall acceptera sina kroppar. Gruppen övar och framträder på Nationalteatern och Mas är statsanställd. Utdrag och översättning Stina Nilsson

BRITTISK KOREOGRAF LOVORDAR KUBANER

Koreografen Rafael Bonachela, normalt verksam i Storbritannien, slutförde ett banbrytande arbete på Kuba med världspremiären av sitt nya verk Demon/Crazy på Havannas "Gran Teatro" 30 augusti i samarbete med Danza Contemporanea de Cuba (modern dansensemble som han har arbetat med sedan april. Projektet var beställt av en prominent engelsk dansorganisation, DanceEast, med stöd av Brittiska Rådet och Englands Konstråd. Efter premiären på Kuba ska föreställningen ut på internationell turné under 2008.

Bonachela, född i Barcelona, dansade under 12 år med Robert Dance Company och fick globalt erkännande som koreograf. 2006 grundade han sin lovordade moderna dansgrupp Bonachela Dance Company. Han uppskattar de kubanska dansarna som enormt begåvade och hängivna.

- Vi ser väldigt mycket fram emot turnén under 2008, säger han.

Som en del av utbytet har två av Kubas hetaste danstalanger varit tre veckor i England och lett ett koreografiskt projekt för brittiska dansare.

www.danceeast.co.uk_070822,
översättning Oskar Johansson

Detta verk är licensierat under Creative Commons Erkännande-Ickekommersiell-Inga bearbetningar 2.5 Sverige licens. Kopia av licensen finns på <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/2.5/se/> eller hos Creative Commons, 171 Second Street, Suite 300, San Francisco, California, 94105, USA.